

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (ATP-kompensation til udenlandske arbejdsgivere samt indsættelse af en offentligt udpeget repræsentant i ATP's bestyrelse).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 27/11 96).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg kan allerede nu afsløre, at den socialdemokratiske gruppe kan støtte dette lovforslag. Vi anser det for både vigtigt og rigtigt, at der er åbenhed og offentlighed om, hvad der foregår i ATP's repræsentantskab og bestyrelse, og derfor støtter vi, at arbejdsministeren udpeger en repræsentant til disse organer.

I den anledning er det værd at påpege, at der ikke er noget usædvanligt i en sådan bestemmelse. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, sidder der offentligt udpegede repræsentanter i bestyrelsen for Lønmodtagerens Dyrtdsfond, og i øvrigt svarer forslaget til bestemmelserne i bank- og sparekasseloven, lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven.

Ud fra den betragtning, at det er uklogt at være på kant med EU-retten, kan vi også støtte den anden del af lovforslaget. Den usikkerhed, der måske er om den ikkeudbetalte ATP-kompensation til ikkemomsregistrerede udenlandske virksomheder, skal selvfølgelig bortelemneres. Når det nu foreslås, at de ca. 200 virk-

somheder, det drejer sig om, kan få udbetalt ATP-kompensation, er forholdet til EU-retten efter vores opfattelse på plads.

Vi er også enige i, at der ikke skal kunne sættes spørgsmålstegn ved, om der skulle have været udbetalt kompensation fra 1988 og til dato, og derfor støtter vi også den del af lovforslaget, der betyder, at ATP-kompensation udbetales med tilbagevirkende kraft.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg skal blot ganske kort meddele, at Venstre kan støtte den del af lovforslaget, der går ud på at ændre kompensationsreglerne.

For så vidt angår den anden del om udpegning af en offentlig repræsentant, må jeg sige, at hvis det er det, der skal være resultatet af den betænkning fra Økonomiministeriet om demokrati og åbenhed om pensionsinstitutters investeringsbeslutninger, som vi havde en stor debat om her i Folketingssalen for nogle måneder siden, er det ikke tilfredsstillende for Venstre.

Jeg skal ikke forlænge debatten her i dag også under indtryk af den lange dagsorden, men Venstres synspunkter er velkendte. Vi afviser ikke ubetinget, at det kan være fornuftigt at indsætte en offentlig repræsentant, men dette er i hvert fald slet ikke godt nok for os i Venstre. Vi har nogle helt andre holdninger til, hvordan man skal sikre demokrati og åbenhed om pensionsmidlerne, bl.a. kunne målet nås, hvis man gav en bedre mulighed for, at folk friere kunne flytte deres pensionsopsparing.

Bendt Bendtsen (KF):

Lovforslagets første del om en ændring af reglerne for ATP-kompensation til udenlandske arbejdsgivere er vi positive over for. Arbejdsministeriet har, som man skriver, været noget usikker på, om det gældende regelsæt for udenlandske virksomheder nu også var foreneligt med EU-retten.

I Det Konservative Folkeparti er vi enige i, at dette forhold bliver bragt på plads, og vi er da også enige i, at det virker med tilbagevirkende kraft fra 1988. Så vi er enige i denne del af lovforslaget.

Med hensyn til lovforslagets anden del om indsættelse af en offentligt udpeget repræsentant i ATP's bestyrelse, er vi lidt mere skeptiske. Det er selve trafikken med, at det offentlige skal fortsætte med at indsætte repræsentanter i finansielle bestyrelser. I dag er det arbejdstagerne og arbejdsgiverne, som forvalter formuerne, og det har vi det egentlig helt godt med.

I lovforslagets skriftlige bemærkninger står der, at formålet med den offentlige repræsentant er at medvirke til, at almindelige samfundsmæssige interesser holdes for øje i ATP's virksomhed, samt at styrke offentlighedens indsigt i ATP. Det lyder godt nok, men ser vi på ATP's virksomhed, må vi igen konstatere, at det er en yderst veldreven virksomhed, men det er måske, fordi vi har ladet arbejdsmarkedets parter styre det her.

Aage Frandsen (SF):

Den første del af lovforslaget om, at man ligestiller nogle virksomheder, som ikke er hjemmehørende i Danmark, med virksomheder, som er hjemmehørende i Danmark, kan vi godt støtte. Det forekommer os, at den forskelsbehandling, der er her, ikke er rimelig.

Med hensyn til den anden del vil jeg altså anlægge en mere principiel betragtning. Det er allerede nævnt – det står også i ministerens forlæg, og det står i bemærkningerne – at det skulle være et udslag af Økonomiministeriets betænkning nr. 1306 om demokrati og åbenhed om pensionsinstitutternes investeringsbeslutninger. Der står også, at det er af hensyn til, »at almindelige samfundsmæssige interesser holdes for øje i ATP's virksomhed samt at styrke offentlighedens indsigt i ATP«.

Får offentligheden mere indsigt af, at arbejdsministeren indsætter en person, som jeg regner med er en embedsmand? Får offentligheden mere indsigt af det? Hvis den måde, man diskuterer offentlighed og demokrati på, er, at man sætter statsbureaukrater til at repræsentere offentligheden, er der altså noget, som er gået helt galt i forhold til, hvad demokrati er, hvad åbenhed er, og hvad offentlighed er.

Vi mener også, det er helt forkert at sammenligne bankers og sparekassers midler med lønmodtagernes penge. Det er derfor, vi mener, at det her i virkeligheden går i en fuldstændig gal retning i forhold til den diskussion, vi også havde i Folketinget for et halvt år siden, hvor jeg godt erindrer, at regeringens enormt begrænsede bud bl.a. var det her, og så var der et eller andet udvalg, der skulle være nedsat.

Det er altså fuldstændig forfærdeligt, at når vi diskuterer offentlighed og åbenhed og mere demokrati og mere indflydelse, ender det med, at det er en statsbureaukrat, der skal indsættes og repræsentere offentligheden. Jeg mener i den forbindelse, at uanset hvad man kan sige om arbejdsgiverrepræsentanter og lønmodtagerre-

præsentanter, repræsenterer de da i langt højere grad offentligheden end en person, der er udpeget af arbejdsministeren.

Man kan sige, at det gør ingen skade. Det er der så meget, der ikke gør, og derfor behøver man ikke at lave det. Men det kunne give nogle illusioner om, at offentligheden bliver bedre orienteret og får bedre indsigt i forholdene ved, at der kommer en statsbureaukrat ind.

Jeg mener i øvrigt også, at med hensyn til den måde, som offentligheden har forvaltet sin repræsentation i banker og sparekasser på, er det begrænset, hvad der er kommet ud af det i forhold til offentlighedens interesser, men det er en mere principiel diskussion om, hvem offentligheden er. Hvem er folket? Er det statsbureaukraterne, der repræsenterer det, eller er det i højere grad folket, der direkte skulle være repræsenteret? Det er derfor, vi klart er fortalere for, at man laver helt andre gennemgribende ændringer af det her, hvor demokratiet alene styrkes ved, at man får direkte valg til organerne, og at det alene er dem, det drejer sig om, der er repræsenteret; i det her tilfælde er der tale om lønmodtagerne.

Jeg synes, det er pinligt og pauvert i forhold til det, som regeringen ved økonomiministeren i sin tid lagde op til, at det ender på denne måde. Det har intet at gøre med det, som man sagde var formålet, men det er ikke så overraskende, at det sker på den her måde.

Derfor er vores stillingtagen til forslaget som helhed meget forbeholden, og vi ser sådan set ikke nogen grund til, at man skulle vedtage denne paragraf.

Vibeke Peschardt (RV):

Det spændende ved den diskussion her er det, som både hr. Bendt Bendtsen og hr. Aage Frandsen rejste om demokrati og åbenhed i pensionskasserne, som jo kun er en meget lille del af lovforslaget, der i sig selv er lille.

For at gå tilbage til det første, nemlig det, loven egentlig handler om, er det jo en lille rettelser, eller hvad man nu skal kalde det, der betyder, at udenlandske arbejdsgivere i virksomheder i Danmark får en kompensation for indbetalt ATP-bidrag, der går helt tilbage til 1988, og det synes vi er udmærket.

Jeg vil godt lige stille hr. Bendt Bendtsen et spørgsmål. Jeg synes, jeg hørte en sådan lidt negativ tone i det, han sagde om, at det nok var, fordi arbejdsmarkedets parter styrer ATP, og så et eller andet. Den sætning kunne jeg godt tæn-

ke mig, at hr. Bendt Bendtsen uddybede, for hvis det ikke var arbejdsmarkedets parter, der skulle styre, om jeg så må sige, lønmodtagernes indbetalte penge, hvem var det så?

Til hr. Aage Frandsen vil jeg sige, at vi altså gerne så en meget større åbenhed og et meget større demokrati i pensionskasserne, men den sag er altså indtil videre sparket til hjørne og kan derfor ikke komme videre lige nu.

Jeg må spørge arbejdsministeren, om vi ikke på sigt måske kunne, jeg vil ikke sige undgå embedsmænd, men få en mere folkelig person ind. Sidst jeg stødte på dette problem, var, da vi sidste år eller forrige år lavede en lovændring, der gjorde, at bistandsklienter kommer til at indbetale til ATP. Jeg tror, det er frivilligt, om de gør det, men hvem repræsenterer i grunden dem? Det svar, jeg fik ved den lejlighed, var, at det gør Kommunernes Landsforening, for nu fik den også en repræsentant i bestyrelsen, og der kom flere offentlige repræsentanter ind i bestyrelsen.

Jeg synes, det er fint nok, at man i dette lovforslag lader en ny offentlig repræsentant komme ind både i repræsentantskabet og i bestyrelsen, og på Det Radikale Venstres vegne kan jeg godt sige, at denne sag om åbenhed og demokrati i pensionskasserne interesserer os meget.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Fru Vibeke Peschardt sagde, at spørgsmål om åbenhed og demokrati indtil videre var sparket til hjørne. Jeg ved ikke, hvor meget fru Vibeke Peschardt kender til fodboldspillet, men det er altså sådan, at når man sparker noget til hjørne, betyder det, at det som regel er en eller anden forsvarsmekanisme, der indtræder, og det betyder så også, at de, der er i angreb, altså får hjørnesparket efter meget kort tids forløb.

Jeg ved godt, at i politikersprog, og det er igen udtryk for, at politikere ikke altid forstår de billeder, de anvender, lader man som om, at når noget er sparket til hjørne, ligger det derude, som om der er endelig time out og man aldrig kommer i gang med spillet igen. Det gør vi altså.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Jeg beklager, hvis jeg udtrykte mig uklart. Det mener jeg nu ikke, jeg gjorde. Jeg mener, at fru Vibeke Peschardt har misforstået det, jeg sagde.

Det, jeg sagde, var, at vi var en lille smule kritiske over for at blive ved med at sætte offent-

lige repræsentanter ind. Jeg sagde, vi var meget tilfredse med, at det var arbejdsmarkedets parter, der styrede det her.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Tak for svaret fra hr. Bendt Bendtsen. Jeg skal høre bedre efter en anden gang.

Til hr. Aage Frandsen vil jeg godt sige, at jeg ikke ved noget som helst eller i hvert fald ikke ret meget om fodbold. Men som hr. Aage Frandsen også siger, er det et udtryk, som jeg tror hr. Aage Frandsen også godt ved hvad står for.

Tom Behnke (FP):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at stod det til Fremskridtspartiet, var ATP blevet nedlagt for længe siden, ja, så var den aldrig blevet etableret. Men det er nu engang en kendsgerning, at vi har ATP-ordningen, og så længe den eksisterer, er det rimeligt, at man har ens regler for den kompensation, der skal gives til dem, der indbetaler til ATP-ordningen.

Derfor støtter vi klart den første halvdel af lovforslaget, der taler om, at der skal være ens regler, således at alle kan få den kompensation, som man nu engang har vedtaget skal udbetales.

Et spørgsmål, som jeg ikke synes bliver belyst særlig godt i forslaget, er spørgsmålet om, hvorfor det skal være med tilbagevirkende kraft. Hvorfor kunne man ikke bare sige, at nu laver vi denne kompensation ens for alle, og at vi starter den fra i dag? Hvorfor skal det være med tilbagevirkende kraft?

Det føler jeg ikke er besvaret i forslaget, og jeg håber, at ministeren enten kan svare på det i dag, eller at vi kan få uddybet under udvalgsbehandlingen, hvad årsagen er. Ikke fordi vi i Fremskridtspartiet vil modsætte os, at det har tilbagevirkende kraft, men vi føler, at det er nødvendigt, at der bliver argumenteret sagligt for, at det skal have tilbagevirkende kraft, inden man gør det.

Så er der den anden del af forslaget, som jo tyder på, at der er et flertal i Folketinget, der ikke vil være med til det. Det flertal tilslutter Fremskridtspartiet sig. Vi mener heller ikke, det er rimeligt, at man går ind og sætter en offentlig repræsentant i bestyrelsen, og slet ikke på den måde, som der bliver lagt op til. Det er jo ganske korrekt, som hr. Aage Frandsen også satte spørgsmålstejn ved, at det er den offentlige

sektors, altså statens repræsentant. Det er jo nok det sidste, der bliver tilfældet i virkeligheden, og så er det så som så med effekten og nytten af at gøre det overhovedet. Så den del af forslaget er Fremskridtspartiet ikke med på.

Så første halvdel af forslaget er vi positive over for, den anden halvdel er vi negative over for, og alt efter hvad der nu bliver stillet af ændringsforslag inden anden behandling, vil det være afgørende for, om Fremskridtspartiet trykker på den røde eller den grønne knap ved tredje behandling. Det vil være afgørende, om vi får den anden del ud af forslaget. I så fald kan vi med den god samvittighed og positivt stemme for forslaget, ellers vil vi overveje at stemme imod forslaget.

Frank Aaen (EL):

Hvis vi skulle fortsætte lidt i fodboldsproget fra før, så så vi gerne, at kampen her blev aflyst på grund af tåge, for der er sådan set ikke noget i forslaget, som det ligger her, der rigtig kan engagere os i at fremme det.

For det første er der compensationen til de udenlandske virksomheder. Vi er jo sådan set ikke meget for, at hver eneste gang virksomhederne får en afgift, der skal betales, at den så skal kompenseres via statskassen. Det er vi heller ikke i det her tilfælde, så det vil vi helst undvære.

Hvad angår det andet om at indsætte en repræsentant i ATP's bestyrelse, skulle det være noget med åbenhed og demokrati. Der kunne man jo ønske sig, at når man har lovforslag, hvor der nøje redegøres for, at der er nogle økonomiske konsekvenser, der er nogle administrative konsekvenser, der er nogle miljømæssige konsekvenser, at der så i alle lovforslag sådan set også burde være et afsnit, der hed konsekvenser for demokratiet. I hvert fald burde der være et afsnit om konsekvenser for demokratiet i lovforslag af denne type, og det savner vi fuldstændig.

Hvordan udvides demokratiet egentlig talt ved at indsætte en offentlighedens repræsentant? Det er jo i hvert fald lidt vanskeligt at få øje på, og det kunne man måske have ønsket sig havde været diskuteret i lovforslaget. Her tænker jeg f.eks. på, når der står, at det offentliges repræsentant skal varetage offentlige interesser. Hvad betyder det konkret? Er det regeringens opfattelse, at der er sammenfald mellem det offentliges interesser og ATP's interesser? Er det sådan? For så kan jeg ikke få øje på udvidelsen af demokratiet.

Men sagen er jo, at ATP ligesom alle andre pensionskasser har den overordnede forudsætning, at den skal varetage pensionisternes interesser maksimalt. Det vil sige, at den skal sørge for at forrente pengene med den højest mulige rente, og det er da ikke i offentlighedens interesse. I hvert fald ikke efter vores opfattelse. Vi kalder det med et godt gammelt ord profitmaksimering, og det er jo meget ofte i modstrid med offentlighedens interesse.

Derfor er det lidt vanskeligt at se, hvordan man overhovedet som offentlighedens repræsentant i en pensionskasses bestyrelse kan varetage andre interesser end dem, der står andre steder i loven, at pensionskasser skal varetage. Det vil vi gerne være med til at lave om. Vi synes sådan set, det er en skam, at pensionskasserne i den grad er underlagt det krav, at de bare skal maksimere profitten. Men så skal vi jo have fat dér. Det problem løser vi ikke ved bare at sætte en offentlighedsrepræsentant ind i en pensionskasse som ATP.

Åbenhed. Hvordan får man åbenhed, når sådan en repræsentant her har akkurat den samme tavshedspligt som andre bestyrelsesmedlemmer? Det er jo det evindelige problem. Hvis vi sammenligner med repræsentanterne i banker, sparekasser og andre finansielle virksomheder, jamen så ved vi jo lige præcis, at effekten af at have en offentlig repræsentant i de bestyrelser mindst talt har været til at overse.

Hvis ikke man kan få store fremskridt, kunne vi da godt gå ind for, at vi i højere grad fik offentlige repræsentanter ind i bestyrelser, også i ATP's, men vi synes helt ærligt, at det er meget småt, det, der ligger her, og i den foreliggende form kan jeg ikke se nogen grund til, at vi skal støtte det.

Addi Andersen (CD):

CD ser positivt på arbejdsministerens lovforslag, og vi kan kun være tilfredse med, at det, som ministeren hævder, bl.a. vil styrke offentlighedens indsigt i ATP.

Poul Nødgaard (DF):

Jeg kunne have lyst til at spørge arbejdsministeren, i hvis have dette forslag er groet og specielt delen vedrørende repræsentantskabet, hvor der skal være en offentlig repræsentant. Når jeg tænker på, at vi i dette kalenderår i min by, Ringsted, har oplevet, hvorledes det offentliges repræsentant i en sparekasse har siddet stille på sin dertil indrettede og set, hvordan man har

klædt en 164-årig sparekasse af helt ind til skindet, ved at man har omdannet den til et aktieselskab osv., så synes jeg ikke, at jeg har nogen særlig rosende ord at sige om det offentlige repræsentanter i bestyrelser, det være sig sparekasser, banker og i det her tilfælde i ATP.

Jeg betragter det mest som et job, der giver lidt penge, og hvor man skal gå til en 2-3 bestyrelsesmøder om året uden i øvrigt at sætte sig ret dybt ind i, hvad det er, der foregår. Så jeg kunne godt tænke mig at vide lidt mere indgående, hvad det er, der har fået ministeren til at fremsætte den del af lovforslaget.

Jeg så meget hellere, hvis der endelig skulle nogen ind, at det så blev nogle, der virkelig var indskydere i ATP-systemet. Her forstår jeg, at for at komme ind i ATP skal man gå igennem en eller anden stor organisation. Det var måske også noget af det, man skulle kigge på, både hvordan ATP styres, og hvordan Lønmodtagernes Dyrtdisfond styres. Og sådan kunne jeg blive ved.

Den anden del af forslaget, den del med at udbetale den såkaldte kompensation, har Dansk Folkeparti ikke de store bemærkninger til. Jeg vil dog sige til ministeren, selv om det kan være, at der gælder andre regler her: Er der ikke noget med, at man normalt, hvis man vil regulere noget, aldrig går længere end 5 år tilbage? Her går man helt tilbage til 1988, på grund af at det er en magisk dato i relation til dette foretagende. Men om det skal være 1988 eller 5 år tilbage, det forstyrrer ikke Dansk Folkepartis nattesøvn.

Vi vil godt støtte den del af forslaget, men den anden del af forslaget er vi dybt kritiske over for. Jeg kunne forestille mig, at der kunne være partier, efter det, vi har hørt her i salen i dag, der kunne finde på at stille et ændringsforslag. Der kunne måske også være et flertal af partier, hvis både SF og Enhedslisten, og jeg forstod også V og K, er kritiske over for det, som kunne stille et ændringsforslag, der tager den del af lovforslaget ud, indtil vi har fået set nærmere på det offentlige repræsentant.

Men alt i alt både et plus og et minus, men nok mest et minus.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Bortset fra Enhedslistens hr. Frank Aaen har alle partier i og for sig været med på den del af forslaget, som handler om, at man skal give virksomheder kompensation for det, jeg vil definere som en uretfærdighed eller en urimelighed.

Hr. Tom Behnke spurgte om argumentationen for den del af forslaget som forudsætning for endelig stillingtagen. Han spurgte, hvorfor man skal have det, og hvorfor det skal være med tilbagevirkende kraft. Der er svaret rimelighedsbetragtninger, retfærdighedsbetragtninger. Der er 200 virksomheder, der ikke har fået kompensation, siden arbejdsmarkedsbidraget blev indført, fordi der har været uklarhed i den gældende lov fra 1988. Det er en lille ting, det drejer sig om 3½ mio. kr. Vi har gerne villet sige til de virksomheder, at det er fair nok, det er rimeligt nok, at den uretfærdighed, som de virksomheder måtte have oplevet, fejles væk. Det er sådan set begrundelsen for det.

Med hensyn til den anden del af forslaget med udpegning af en offentlig repræsentant er der noget, der tyder på, at vi i bemærkningerne ikke har fået det formuleret præcist nok. Når hr. Aage Frandsen med den jyske sindighed, som i øvrigt altid præger hr. Aage Frandsen, næsten kan hidse sig lidt op over statsbureaukrater, vil jeg i hvert fald godt bidrage til det mere fredssommelige humør, som ellers præger hr. Aage Frandsen, ved at sige, at der er ikke tænkt på, at det skal være en statsbureaukrat, hvad sådan en så ellers er for en. Der er faktisk tale om en uafhængig person, som selvfølgelig skal nyde respekt i det politiske system, i det offentlige system, der skal være den uafhængige offentlige repræsentant i ATP's repræsentantskab. Det kunne vi selvfølgelig have skrevet lidt mere præcist i bemærkningerne, at det altså ikke skal være en kontorchef i Arbejdsministeriet eller i Finansministeriet eller i Erhvervsministeriet, eller hvor man nu kan finde – i gåseøjne – statsbureaukrater.

Jeg har så fornemmet, at der ikke er helt enighed om, hvorvidt det nu er nok i forhold til åbenheden. Jeg bed mærke i, at hr. Bendt Bendtsen i virkeligheden satte spørgsmålstegn ved, om der overhovedet skulle en offentlig repræsentant ind, fordi ATP som administration, som ansvarlig for lønmodtagernes indbetalinger og også arbejdsgivernes indbetalinger, faktisk gør det ganske godt. Den opfattelse deler jeg egentlig, så jeg opfattede i virkeligheden den konservatives ordførers forslag som at sætte spørgsmålstegn ved, om der overhovedet skulle en repræsentant ind. Det er det ene yderpunkt, og det andet yderpunkt er i virkeligheden, om det så er nok med én repræsentant, og hvor mange repræsentanter der eventuelt skal til for at imødekomme SF's og Enhedslistens ønsker om en

meget større åbenhed. Der kan jo være en ganske betydelig spændvidde, som jeg synes der er grundlag for at få belyst, også i udvalgsarbejdet.

Men jeg vil godt sige omkring ATP, og det er også en kommentar til det, hr. Aage Frandsen var inde på, at jeg synes faktisk, det er værd at anerkende ATP's ledelse og direktionens ønske om at informere befolkningen og dermed også lønmodtagerne så godt som muligt. Jeg kan ikke lige komme i tanke om andre større institutioner og administrative led, der så hyppigt og så pædagogisk informerer via husstandsomdelinger om, hvad det egentlig er, der foregår af overvejelser i ATP. Det synes jeg faktisk der er grund til at anerkende.

Dermed vil jeg også sige, at ATP, der er styret af arbejdsmarkedets parter, gør det ganske godt. Det er en veldrevet virksomhed med høje forrentninger og dermed også bedre ATP-bidrag i forhold til pensionisterne, som jo under alle omstændigheder må have en interesse i, at deres penge forrentes på en fornuftig måde, for så får man faktisk mere ud af det, når man bliver pensionist. Så det tror jeg sådan set pensionisterne alt andet lige er taknemmelige for. Så jeg mener sådan set, at det er en af de virksomheder, som gør det ganske fornuftigt.

Men der er i hvert fald noget, der tyder på, at vi skal lidt tættere ind på, hvad definitionerne er i dette her. Jeg er enig i – det kan jeg jo lige så godt sige åbenhjertigt – de forventninger, som SF og formentlig også Enhedslisten og Det Radikale Venstre havde, da denne diskussion startede for efterhånden et par år siden, da der blev igangsat et udredningsarbejde i Økonomiministeriets regi. De forventninger – det er klart – er ikke indfriet med dette her forslag. Og spørgsmålet er, om de kan indfries, medmindre man åbner op for direkte valg til ATP's bestyrelse som en selvstændig valgprocedure, der kører sideløbende med et folketingsvalg, et kommunvalg, et menighedsråd, eller hvad ved jeg.

Jeg mener at kunne huske, at SF's holdning var, at det skulle være, hvis jeg ikke tager helt fejl, et direkte, selvstændigt valg til administration af pensionspengene. Og her vil jeg godt sige som en personlig betragtning, at det synes jeg måske er lige vidtgående nok. Det, der er meningen med en offentlig repræsentant, er, at der skal være åbenhed. Og den offentlige repræsentant skal jo have en fornemmelse af, hvordan den folkelige stemning er omkring de investeringer og den administration, som ATP udøver i øjeblikket.

Men som sagt ser jeg frem til – kan jeg forstå – et meget dynamisk udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

I forbindelse med spørgsmålet om ligestilling mellem forskellige arbejdsgivere vil jeg gøre opmærksom på, at når regeringen taler om ligestilling af svage grupper, f.eks. de unge arbejdsløse, hvor man vil ligestille dem, der er i a-kasse, med dem, der er på bistandshjælp, så betyder ligestilling for regeringen, at de, der er på bistand, skal have den samme forringelse som den, der sidste år blev gennemført for a-kassemedlemmerne, altså en ligestilling nedad – det har vi heldigvis fået pillet ud under finanslovforhandlingerne – mens ligestilling, når det drejer sig om erhvervslivet, hvor nogle velstillede erhvervsledere har det lidt dårligere end andre, altid betyder, at de, der har mindst, skal have mere.

Derfor vil jeg sige, at hvis man vil have ligestilling for arbejdsgiverne på det her område, vil vi altså kun være med til ligestilling på den måde, at ingen af dem får kompensation.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Først til arbejdsministeren, som husker vores ideer og tanker korrekt: Vi ønsker altså en selvstændig valgprocedure, og vi ønsker direkte valg på samme måde, som vi kender det i forbindelse med parlamentariske valg.

Det næste, jeg vil sige, er, at jeg da gerne medgiver arbejdsministeren, at det ikke er nævnt i forslaget, at den offentligt udpegede repræsentant skal være en statsbureaukrat, som jeg kalder det. Jeg tror, ministeren er klar over, hvad jeg mener, når jeg bruger udtrykket statsbureaukrat, og jeg medgiver også gerne, at det ikke er en smigrende betegnelse fra min side. Men der ligger heller ikke noget specielt negativt i den betegnelse; der ligger blot det, at det er en person, der er ansat af staten; mere ligger der sådan set ikke i det. Og jeg er klar over, at det på samme måde, som vi kender det andre steder fra, kan være en repræsentant, som i forvejen er et eller andet i en eller anden sammenhæng. Det kender vi jo med hensyn til, hvem der er offentlige repræsentanter i pengeinstitutter og forsikringsselskabers bestyrelser.

Men det, jeg blev stødt over i ministerens mundtlige forelæggelse af forslaget, var begrundelsen for at indsætte en offentlig udpeget

repræsentant, nemlig at styrke offentlighedens indsigt, for jeg synes, man skal sige sandheden, nemlig at det er for at styrke arbejdsministerens, regeringens og statens indsigt og ikke offentlighedens indsigt.

Og det, der somme tider er problemet, når der argumenteres for et synspunkt, som man kan være enig eller uenig i, er, at der faktisk argumenteres for noget andet end det, som det egentlig drejer sig om, i dette tilfælde offentlighedens indsigt, for offentligheden får overhovedet ikke mere indsigt her, hvis dette forslag bliver vedtaget. Det kan godt være, at regeringen gør det, og det kan være legitimt nok, at arbejdsministeren bliver klogere af det, men offentligheden bliver overhovedet ikke klogere af det, bl.a. fordi vedkommende ikke må udtale sig til offentligheden.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg mener faktisk, at SF har lidt for skeptisk en indfaldsvinkel til vurderingen af begrebet offentlig indsigt.

Når jeg siger offentlig indsigt, mener jeg ikke min egen indsigt, for jeg kan få alle de oplysninger, som jeg ønsker, om, hvad der foregår i ATP's bestyrelse, og jeg svarer jo også en gang imellem på spørgsmål fra Folketinget om det.

Og jeg mener sådan set offentligheden i bredere forstand end det, som vi som personer repræsenterer. Men Folketinget repræsenterer jo alt andet lige offentligheden i forhold til en administrativ forvaltning, i dette tilfælde en forvaltning, der baserer sig på arbejdsmarkedets parter. Så jeg tror i og for sig ikke, der er nogen uenighed SF og mig imellem med hensyn til, hvad offentlig indsigt er, at det er en bredere indsigt på feltet og ikke kun indsigt hos en minister eller et folketingsmedlem.

Og så kan jeg forstå, at hr. Frank Aaen vil frage virksomhederne deres kompensation for ATP-bidrag, fordi det vil være en ligestilling, som svarer til den ligestilling, som hr. Frank Aaen ser på andre områder.

Dertil vil jeg sige, at i denne sag er der jo faktisk tale om, at vi i løbet af de sidste 3 år har skabt grundlag for en ligestilling mellem arbejdsløshedsdagpengemodtagere og sygedagpengemodtagere og nu også bistandsklienter med hensyn til indbetalinger til ATP, og det er i hvert fald ikke en ligestilling, som har været i nedadgående retning, men klart en ligestilling, som har bidraget til, at folk, der er på barsel, folk, der er syge, folk, der er ledige, og folk, der

er på bistandshjælp, nu ikke får et hul i de pensionsudbetalinger, som efterfølgende kommer fra ATP.

Og jeg går da ud fra, at den strategi, der er valgt i 1993, og som er valgt meget bevidst, også har hr. Frank Aaens og dermed Enhedslistens sympati og tilslutning. Ellers vil der være noget, jeg helt har misforstået, og det tror jeg ikke der er.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten støtter det forslag, som arbejdsministeren lige har refereret til, men ikke med stor glæde, for det medfører en anden ulighed, nemlig en forskel mellem dem, der har været på arbejdsmarkedet, og dem, der ikke har været på arbejdsmarkedet, og det vil sige alle dem, der af den ene eller anden grund aldrig har haft mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet, f.eks. hjemmegående husmødre. Og vi synes i virkeligheden, det er bindende, at vores gode, gamle folkepension undermineres ved, at der i stedet, sådan som det sker for øjeblikket, opbygges den ene og den anden og den tredje form for pensionskasser, der er afhængige af, hvor lang tid man har været på arbejdsmarkedet, og hvor meget man har tjent, mens man var på arbejdsmarkedet.

Derfor var det ikke med glæde, vi hjalp til med den ligestilling, som arbejdsministeren nævnte før. Vi så faktisk hellere, at man holdt op med udbygningen af arbejdsmarkedspensionerne og i stedet genoptog udviklingen af en generelt høj folkepension.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Se, det var jo en helt anden diskussion, og det var da et meget interessant synspunkt, hr. Frank Aaen kom med her: at vi skulle anbefale de faglige organisationer ikke at prioritere, at deres medlemmer får opbygget arbejdsmarkedspensioner. Det er konsekvensen af det, hr. Frank Aaen siger, og det tror jeg ikke de faglige organisationer vil blive glade for.

Men jeg vil derudover sige, at jeg er enig i, at man skal være meget bevidst om, at i og med, at en del af befolkningen er enten permanent eller stabilt tilknyttet arbejdsmarkedet og en del af befolkningen i perioder er på arbejdsmarkedet og en del er helt uden for, skal man passe på, at der ikke kommer for store uligheder i alderdommen.

Og dér kan man så sige, at netop det, at der er nogle, der opbygger arbejdsmarkedspensioner, jo sådan set også skaber et offentligt økonomisk rum, der kan medvirke til i højere grad at sikre, at de, der er uden for arbejdsmarkedet, også får et økonomisk forsørgelsesgrundlag, som er rimeligt og acceptabelt, og som kan give dem en tryghed i deres tilværelse som pensionister, selv om de ikke har været på arbejdsmarkedet.

Det er i hvert fald den holdning og strategi, som regeringen har lagt til grund for de ATP-ændringer, der har været i de seneste år.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nu skal jeg selvfølgelig ikke gøre det til en generel diskussion om pensioner, men jeg må igen sige, at jeg ikke er helt enig med arbejdsministeren, for det, der sker i øjeblikket med opbygningen af private pensionsordninger af den ene og den anden og den tredje art, er jo, at der på grund af skattefradragreglen i forbindelse med pensionsindbetalinger samtidig opbygges en kolossal statsgæld.

Jeg vil tro, at der i øjeblikket alene som følge af fradragretten for private pensionsindbetalinger, herunder ATP-indbetalingerne, er en statsgæld i størrelsesordenen 500 mia. kr. Og i virkeligheden forbedres de fremtidige muligheder for at få en høj folkepension ikke dermed; tværtimod undermineres mulighederne for at få en generelt høj folkepension for øjeblikket.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 85: Forslag til lov om forbrugeraftaler, der giver brugret til fast ejendom på timesharebasis. Af justitsministeren (Bjørn Westh). (FremSAT 27/11 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Per Kaalund (S):

Dette lovforslag, hvis formål dels er en kraftig øgning af forbrugerbeskyttelsen i forbindelse med indgåelse af timeshareaftaler, dels gennemførelse af et EF-direktiv, mener Socialdemokratiet er et godt forslag.

Dels skal timeshareaftaler affattes på brugersprog – og det vil sige, at hvis en dansker indgår i et timesharearrangement i f.eks. Spanien, skal kontrakter og aftaler osv. affattes på dansk – dels bliver der indført en fortrydelsesfrist på 10 dage, og endelig skal der være visse garantier for, at byggeriet bliver gjort færdigt, og ifald det ikke bliver det, vil der være nogle tilbagebetalingskrav.

Vi mener alt i alt, at det er en god ting, at dette bliver gennemført i EU, for det håber vi kan dæmpe den meget aggressive markedsføring af timesharearrangementer.

Så vi kan støtte forslaget, og vi konstaterer samtidig, at loven ikke ændrer ved Danmarks særstatus vedrørende udlændinges mulighed for at erhverve fast ejendom i Danmark.

Erling Oxdam (V):

Venstre siger ja til forbrugeroplysning, men Venstre siger nej til alt for store begrænsninger af den i princippet frie aftaleret. Men nu er der jo tale om en implementering af et EF-direktiv, og det vil Venstre naturligvis ikke gå imod.

Men ligesom vi var det i forbindelse med loven om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom, er Venstre betænkelig på visse områder, for man kunne spørge: Er der virkelig behov for en sådan lovgivning? Og dér synes jeg nok, at de begrundelser, der nævnes, er stærkt overdrevne.

Hr. Per Kaalund nævnte f.eks., at forbrugerne har været udsat for en meget påtrængende og aggressiv markedsføring, hvor sælgerne i forbindelse med den indledende kontakt ofte ikke oplyser, at de ønsker at sælge en timeshare-